

Hvad laver lægesekretærene, når de ikke er sekretærer for lægerne?

Pernille Bertelsen

Institut for samfundsudvikling og planlægning, Aalborg Universitet

Introduktion

”Det er jo ikke bare at sidde og skrive med propper i ørerne.”
(1)

Et ud af mange mål med den kliniske it-arbejdsplads er en reduktion af arbejdet med journalskrivning, fremfindning og arkivering af journaler. Over tid formodes lægesekretærgruppen derfor at miste en del af deres nuværende funktionsområde (2). I H:S har man konkret talt om en reduktion i størrelsesordenen 700 lægesekretærer inden år 2010. Mange amter har luftet lignende tanker om reduktionspotentialer. Dansk Lægesekretærforening (HK) er opmærksom på den varslede reduktion.¹

I planlægning, udvikling og gennemførelse af it-projekter forudsættes det ofte at der findes formelle regler for kommunikation og at disse regler er mulige at afdække bl.a. gennem arbejdsgangsanalyser. En sådan antagelse bygger på beskeden tradition for analyse af arbejdspraksisser på danske sygehuse og skelner ikke mellem formelle og uformelle uformelle arbejdspraksisser. (3)

Nærværende projekt har som formål at dokumentere lægesekretærens mangesidede arbejdspraksisser for derved at skabe grundlag for en debat om følgende spørgsmål:

- Hvilke formelle og uformelle opgaver varetager lægesekretærene på sygehuse
- Hvilke af de nuværende opgaver vil forsvinde og hvilke vil fortsat eksistere efter implementering af EPJ
- Hvem skal i fremtiden løfte disse opgaver?

En fokusering på lægesekretærens nuværende arbejde gør det muligt at kvalificere ledelsen og de forskellige faggrupper på de enkelte sygehuse til at diskutere en prioritering af hvilke funktioner der ønskes varetaget i fremtiden samt af hvilke personalegrupper.

Materialer og Metoder

10 semistrukturerede interviews og 6 video observationer på forskellige sygehuse i Nordjylland har dannet baggrund for analyse af lægesekretærens nuværende arbejdspraksis og den sammenhæng deres arbejde indgår i. Efterfølgende er materialet verificeret af 32 lægesekretærer fra sygehuse i hele landet plus det skriftlige materiale der er tilgængeligt. Interviewmetoden (4) er visuelt funderet, således at sekretæren besvarer spørgsmål med udgangspunkt i foto hun selv har taget af sit arbejde. Under interviewet skitseres på papir, hvilken teknik og viden hun anvender, hvilke personer hun arbejder sammen med

og produktet af hendes arbejde. Videoobservationsmetoden er fænomenologisk i sit udgangspunkt. (5)

Resultater

”...og jeg har patientkontakten, jeg har kontakten mellem kollegaer” (1) *”Som sekretær skal jeg jo sige, hov hr. Overlæge, er der ikke et eller andet her, der ikke lige stemmer overens? Jo siger han så, der mangler en bi-diagnose her.”*(1)

Syv kategorier der favner de forskellige arbejdsopgaver blev identificeret og danner ramme for sortering af arbejdsopgaver: Data-input til journal, data-output fra journal, anden journalhåndtering, patientforløbsrelaterede opgaver, diverse administrative opgaver, personalerelaterede opgaver og forskningsrelaterede opgaver.

Der er produceret 2 x 20 minutters video med titlerne

- ”Den røde tråd i en hvid verden”
- ”Kommunikation og dokumentation”

til internt brug i Dansk Lægesekretærforening (HK) og et sammendrag til visning eksternt for sygehusledelser m.fl.

Diskussion

Tilgangen egner sig til at kortlægge og forstå detaljerne i en given teknologi/arbejdspraksis (4). Ud over sekretærens formaliserede eksplicite arbejdsfunktioner findes der en række implicite, uformelle og afledte arbejdsprocesser som ikke er systematiserede, standardiserede, nedskrevet og italesat. Disse opgaver, som ligger inden for områder som f.eks. kommunikation, kontinuitet og koordination, er afgørende for at sygeplejersker og læger kan udføre deres arbejde, og at organisationen kan leve op til sine mål. Er sygehus ledelserne og it-leverandører/ it-afdelingerne opmærksomme herpå? Og hvis de er, hvordan udmøntes denne opmærksomhed?

Referencer

- Eget interview
- H:S, 2004, Udvikling af lægesekretærens kompetencer – i forbindelse med etablering af den kliniske it-arbejdsplads.
- Vikkelsø S. og Vinge S. (red) Hverdagens arbejde og organisering i sundhedsvæsenet. Handelshøjskolens forlag, 2004
- Bertelsen P. og Madsen I. : Partecipatorisk stuegangsanalyse med fokus på journalanvendelse. Håndbog i Organisatoriske forandringer, EPJ observatoriet, 2004
- Botin L.: Videokameraet som fænomenologisk værktøj i analyse af arbejds gange og dataoverførsel. Håndbog i Organisatoriske forandringer, EPJ observatoriet, 2004

Adresse for korrespondance

Institut for samfundsudvikling og planlægning, Aalborg Universitet. E-mail: Pernille@plan.aau.dk

¹ Projektets gennemførelse støttes økonomisk af Dansk Lægesekretærforening (HK) www.dl-hk.dk